

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe na koniec klasy II szkoły podstawowej zgodne z nową podstawą programową

KLASA II

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Uczeń kończący klasę II:

Mówienie i słuchanie:

- mówi zrozumiale, wymawiając słowa wyraziście i poprawnie,
- umie przyjąć w rozmowie rolę słuchacza i osoby zabierającej głos,
- uczestniczy w rozmowie na określony temat (np. na temat tekstu, świąt, bieżących spraw klasowych i szkolnych, zjawisk przyrody, własnych przeżyć, wykonanych prac plastycznych itd.),
- wypowiada się samodzielnie na różne tematy,
- zadaje pytania kolegom i nauczycielowi,
- prosi o wyjaśnienie znaczenia wyrazów, poleceń lub niezrozumiałego fragmentu tekstu,
- słowem, zdaniem odpowiada na pytania nauczyciela, kolegów,
- wypowiada się na temat wysłuchanego (przeczytanego) tekstu, oglądanej historyjki obrazkowej, przedmiotu, ilustracji, filmu itp. (opowiadając, opisując),
- okazuje zainteresowanie wypowiedziami kolegów i nauczycieli,
- słucha i rozumie tekst mówiony, czytany lub odtwarzany z nagrania,
- tworzy swą wypowiedź w formie kilkuzdaniowego, spójnego tekstu,
- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego,
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie.

Czytanie i korzystanie z informacji:

- rozpoznaje litery i łączy je z odpowiednimi głoskami,
- wyróżnia i poprawnie artykułuje głoski odpowiadające poszczególnym literom,
- porównuje liczbę głosek i liter w wyrazach,
- czyta teksty drukowane i pisane,
- czyta głośno i poprawnie, płynnie i wyraziście,
- czyta cicho ze zrozumieniem,
- czyta teksty znane i nowo poznane,
- rozumie znaczenie czytanych wyrazów, zwrotów, zdań, rozumie sens całego tekstu,
- czyta ze zrozumieniem komunikaty, polecenia w podręczniku, plany działania, instrukcje obsługi urządzeń,
- szuka informacji w encyklopediach, słownikach,
- ustala kolejność zdarzeń w tekście, wyszukuje fragmenty tekstu potrzebne do tematu,
- ocenia zdarzenia i postać bohatera,

- porównuje zdarzenia fikcyjne z własnymi doświadczeniami,
- samodzielnie czyta wybrane przez siebie książki i czasopisma,
- rozpoznaje niektóre rytmicznie powtarzające się elementy wiersza, np. rym, wers, strofę, refren.

Pisanie:

- zapisuje litery małe i wielkie, odtwarza odpowiednio ich kształty,
- tworzy wyrazy z rozsypanki literowej, sylabowej,
- zapisuje wyrazy i zdania,
- pisze czytelnie, poprawnie łącząc litery,
- przepisuje poprawnie wyrazy, zdania, fragmenty tekstów,
- prawidłowo rozmieszcza pisany tekst na kartce,
- podpisuje własne ilustracje i historyjki obrazkowe w książce,
- pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i krótkie teksty,
- rozwija zdanie nierozwinięte,
- redaguje pisemne odpowiedzi na pytania do tekstu,
- potrafi tworzyć własne teksty, zapisując swoje myśli w formie zdań,
- układa samodzielnie wypowiedź na określony temat i zapisuje ją,
- redaguje pisma użytkowe, np.: zaproszenie, zawiadomienie, list, komunikat,
- układa i zapisuje plan opowiadania, plan pracy.

Elementy gramatyki i ortografii:

- rozpoznaje zdania w mowie i tekście pisanym,
- wyróżnia wyrazy w zdaniach,
- stosuje wielką literę na początku zdania, kropkę, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania,
- rozpoznaje zdania pojedyncze oznajmujące i pytające,
- rozwija zdania,
- w pisowni imion, nazwisk, nazw geograficznych stosuje wielką literę,
- dzieli wyrazy na głoski i sylaby,
- rozpoznaje i nazywa samogłoski i spółgłoski,
- zna głoski oznaczone dwiema literami,
- pisze poprawnie wyrazy ze spółgłoskami miękkimi, w których miękkość oznaczona jest literą *i* lub znakiem diakrytycznym,
- pisze poprawnie wyrazy z *ą* i *ę* o pisowni zgodnej z wymową,
- pisze poprawnie wyrazy, w których spółgłoska miękka traci dźwięczność na końcu wyrazu,
- pisze wyrazy z *ó* i *rz* wymiennym w zakresie opracowanego słownictwa,
- pisze poznane wyrazy poprawnie pod względem ortograficznym,
- porządkuje wyrazy alfabetycznie według pierwszej, pierwszej i drugiej, pierwszej drugiej i trzeciej litery,
- pisze i odczytuje pospolite skróty spotykane w otoczeniu dziecka,
- tworzy wyrazy pokrewne i stosuje je w pracach pisemnych,
- wyszukuje wyrazy bliskoznaczne i zastępuje nimi powtarzające się wyrazy,

- grupuje wyrazy będące nazwami osób, rzeczy, przedmiotów, zwierząt i roślin, wyrazy oznaczające czynności, wyrazy oznaczające cechy przedmiotów, osób,
- wyjaśnia wyrazy i zwroty spotykane w słuchanych i czytanych tekstach.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Uczeń kończący klasę II:

- zna i respektuje prawa i obowiązki ucznia, w tym zasady bycia dobrym kolegą,
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach, na miarę swych możliwości,
- odróżnia dobro od zła; stara się być sprawiedliwym i prawdomównym,
- wie, jak zachować się w szkole i jakie sa obowiązki ucznia,
- zastanawia się nad mocnymi i słabymi cechami swojego charakteru, dokonuje samooceny,
- rozumie pojęcia: rodzina, rodzice, dziecko, rodzeństwo, dziadkowie, wnuki,
- identyfikuje się ze swoją rodziną,
- podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia,
- rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosowywać swe oczekiwania,
- pomaga potrzebującym,
- wie, jak zachować się w stosunku do dorosłych i rówieśników (stosuje formy grzecznościowe),
- rozumie potrzeby utrzymywania dobrych relacji z innymi ludźmi; jest chętny do pomocy,
- zna zawody, jakie wykonują dorośli w jego otoczeniu,
- potrafi opowiedzieć o pracy ludzi w poznanych zawodach; wie, czym zajmują się osoby pracujące w danym zawodzie,
- wie, że każda praca jest ważna i potrzebna; wie, że należy szanować pracę każdego człowieka,
- rozumie pojęcia: miejscowość, województwo, kraj,
- zna nazwy kilku miast i wsi położonych najbliżej swojej miejscowości,
- potrafi określić krajobraz swojej okolicy,
- określa swą przynależność narodową,
- zna nazwy kolejnych stolic Polski,
- zna symbole narodowe (nazwę kraju, barwy narodowe, hymn, godło),
- zna nazwy wybranych krajów należących do Unii Europejskiej,
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej,
- szanuje odmienność każdego człowieka,
- rozumie, że ludzie mają te same prawa niezależnie od wyglądu czy koloru skóry,
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę możliwości),
- potrafi zawiadomić dorosłych o wypadku,
- zna ogólnopolskie numery alarmowe.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Uczeń kończący klasę II:

- przeprowadza proste doświadczenia przyrodnicze,

- potrafi obserwować i wiązać przyczynę ze skutkiem,
- wyciąga wnioski z prowadzonych obserwacji,
- potrafi opisać życie roślin i zwierząt w poznanych ekosystemach: w lesie, na polu, na łące, w ogrodzie, w sadzie, nad wodą, w parku,
- rozpoznaje drzewa, krzewy i rośliny zielne rosnące w parku, wokół szkoły, wokół domu, w lesie, na łące, na polu,
- zna czynniki warunkujące rozwój roślin,
- umie pielęgnować rośliny ozdobne,
- potrafi wymienić nadziemne i podziemne części roślin,
- dostrzega związki między warunkami życia a rozwojem rośliny,
- zna nazwy niektórych owoców, drzew i krzewów uprawianych w sadach,
- zna nazwy wybranych warzyw uprawianych w Polsce oraz niektóre sposoby przechowywania i przetwarzania warzyw i owoców,
- potrafi wymienić nazwy niektórych zwierząt żyjących w ogrodzie, w parku, w lesie, na polu, na łące, w wodzie,
- wie, jak opiekować się zwierzętami,
- umie wymienić nazwy zwierząt hodowanych w Polsce,
- zna nazwy zwierząt żyjących w różnych częściach świata,
- nazywa i wskazuje części ciała,
- zna nazwy poszczególnych pór roku, potrafi je scharakteryzować,
- rozumie konieczność ochrony środowiska naturalnego przez człowieka,
- wie, jakie znaczenie dla życia ludzi, zwierząt i roślin ma powietrze, woda, słońce,
- wie, jakie bogactwa naturalne kryje w swoim wnętrzu ziemia; wie jak powstały złoża węgla i soli,
- zna stany skupienia wody,
- wie, na czym polega krążenie wody w przyrodzie,
- wie, jak człowiek wykorzystuje wodę,
- wie, jakie są elementy pogody,
- potrafi w znanej sobie okolicy wskazać wschód, zachód, północ, południe,
- umie wskazać główne kierunki na mapie Polski,
- potrafi wskazać na mapie granice Polski,
- dba o higienę osobistą, umie się odpowiednio ubrać w zależności od pory roku i komunikatu o pogodzie,
- wie, co powinien jeść, aby być zdrowym,
- rozumie, jakie zagrożenia niosą ze sobą takie zjawiska, jak: burza, huragan, śnieżyca, lawina; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Uczeń kończący klasę II:

- określa swoje położenie w przestrzeni, położenie przedmiotu względem obserwatora i względem drugiego przedmiotu,
- poprawnie i ze zrozumieniem używa wyrazów typu: za, przed, do przodu, do tyłu, na prawo, na lewo itp.,

- potrafi uporządkować przedmioty według obranej cechy wielkościowej,
- grupuje przedmioty według wyróżnionej cechy (cech),
- tworzy zbiór przedmiotów spełniających podany warunek,
- ustala liczebność danego zbioru przedmiotów,
- wskazuje zbiory równoliczne i nierównoliczne,
- rysuje figury symetryczne, uzupełnia elementy rysunku,
- kontynuuje regularność w prostych motywach, szlaczkach, rozetach, mandalach,
- umie posługiwać się w praktyce pojęciem liczby we wszystkich jej aspektach,
- rozkłada liczby na składniki,
- liczy w zakresie 100 według podanego wzoru,
- wskazuje miejsce liczby w ciągu liczbowym,
- potrafi porównywać liczby słownie i z użyciem znaków: $<$, $>$, $=$,
- potrafi porównywać poprzez szacowanie,
- rozumie pojęcia: mniej, więcej, tyle samo,
- poznaje cztery podstawowe działania arytmetyczne, potrafi je zapisać za pomocą cyfr i znaków matematycznych – nabywa biegłości w dodawaniu, odejmowaniu liczb w zakresie 30,
- wie, jaka jest rola zera w wymienionych działaniach,
- sprawdza odejmowanie za pomocą dodawania,
- wie, jaka jest rola zera i liczby jeden w działaniach arytmetycznych,
- podaje z pamięci iloczyny i ilorazy w zakresie tabliczki mnożenia do 30,
- umie rozwiązywać proste równania z jedną niewiadomą w postaci okienka,
- potrafi rozwiązywać zadania proste standardowe i niestandardowe,
- potrafi analizować treść zadań tekstowych,
- potrafi układać zadania tekstowe do sytuacji konkretnej, ilustracji, formuły matematycznej oraz je przekształcać,
- wykonuje obliczenia pieniężne,
- rozumie znaczenie pojęć: cena, wartość, ilość,
- zna podstawowe jednostki długości i ich skróty,
- potrafi zapisać wynik pomiaru,
- zna podstawowe jednostki masy,
- potrafi posługiwać się wagą, zapisuje wynik ważenia,
- zna podstawowe jednostki pojemności,
- odczytuje i zapisuje temperaturę,
- potrafi odczytać wskazania termomet
- zna nazwy i kolejność dni tygodnia, nazwy miesięcy, pór roku – poda liczbę dni w danym miesiącu; potrafi zapisać i odczytać daty,
- wykona proste obliczenia kalendarzowe,
- określa czas zegarowy: potrafi odczytać wskazania czasu na różnych zegarach,
- zna jednostki czasu zegarowego,
- wykonuje proste obliczenia zegarowe,
- rozpoznaje i nazywa koła, prostokąty, kwadraty, trójkąty,
- potrafi mierzyć odcinki,
- rysuje odcinki o podanej długości.

EDUKACJA TECHNICZNA

Uczeń kończący klasę II:

1) zna środowisko techniczne:

- orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („Jak to zrobiono?”): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego.
- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy); orientuje się w rodzajach budowli,
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie),

2) realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:

- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiał włókiennicze) oraz narzędzia
- rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej
- posiada umiejętności:
  - ✓ odmierzenia potrzebnej ilości materiału,
  - ✓ cięcia papieru, tektury itp.,
  - ✓ montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z różnych instrukcji i schematów rysunkowych (np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów, statków),
  - ✓ w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów,

3) dba o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,
- właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku

EDUKACJA PLASTYCZNA

Uczeń kończący klasę II:

- wykonuje prace plastyczne na określony temat, z wyobraźni, na podstawie przeżyć, doświadczeń, obserwacji, treści utworów literackich, teatralnych, muzycznych itd.,
- wyróżnia cechy postaci ludzkiej, zwierzecej, roślin oraz przedmiotów,

- projektuje i wykonuje elementy scenografii, kukiełki, maski do przedstawień, inscenizacji,
- wie, że linia jest elementem każdego dzieła plastycznego, zna jej rolę w rysunku i malarstwie,
- obrysowuje linią szablony, zakreskowuje powierzchnie konturów,
- posługuje się plamą jako środkiem wypowiedzi plastycznej,
- zna barwy podstawowe i pochodne,
- tworzy różne kombinacje kolorów; wie, jak łączyć barwy, by otrzymać dużą gamę kolorów,
- doбором barw przedstawia nastrój swojej pracy plastycznej,
- nazywa faktury materiałów wykorzystywanych w swoich pracach,
- zagospodarowuje całą kartkę papieru,
- zachowuje proporcje postaci, przedmiotów, obiektów,
- potrafi przedstawić środkami plastycznymi ciekawy układ kompozycyjny,
- zna niektóre techniki malarskie i potrafi się nimi posłużyć (malowanie, rysowanie, wydzieranie, wycinanie itp.),
- modeluje w plastelinie, masie solnej,
- konstruuje rzeźby i płaskorzeźby z materiałów przyrodniczych, plasteliny, modeliny, papieru, śniegu,
- projektuje różne formy użytkowe na potrzeby swoje, kolegów oraz upominki,
- zna niektóre właściwości materiałów (papierniczych, tekstylnych, metalowych, plastikowych) wykorzystywanych w pracach,
- składa, zgina, formuje papier (origami),
- zna zawody związane ze sztuką: malarz, rzeźbiarz, architekt, scenograf, grafik, fotograf, projektant, twórca ludowy oraz nazywa ich wytwory,
- wie, co może być tematyką martwej natury, pejzażów, portretów,
- rozumie znaczenie terminów: zabytek, pomnik,
- dostrzega różnice między płaską formą – rysunkiem a przestrzenną – rzeźbą

EDUKACJA MUZYCZNA

Uczeń kończący klasę II:

1) w zakresie odbioru muzyki:

a) zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:

- śpiewa w zespole piosenki z słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy,
- gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty),
- realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje),
- tańczy podstawowe kroki;

b) rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz);

c) aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy; rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo, zespołowo, na chór i orkiestrę; rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części);

2) w zakresie tworzenia muzyki:

- tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,
- improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,
- wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Uczeń kończący klasę II:

- potrafi prawidłowo przyjąć pozycje wyjściowe do ćwiczeń: postawę zasadniczą, stanie jednonóż,
- siady (krzyżny, klęczny, prosty, rozkroczny, skulny), klęki (prosty, podparty), leżenie (przodem, tyłem, przewrotne, przerzutne), podpory (przodem, tyłem, przysiad podparty),
- rozumie i prawidłowo wykonuje ustawienie w rozsypce, w szeregu, w dwuszeregu, w rzędzie, w dwurzędzie, na obwodzie koła,
- potrafi maszerować w parach i rzędem,
- potrafi prawidłowo powtórzyć ćwiczenia kształtujące bez przyborów,
- w ćwiczeniach z przyborami wykorzystuje przyborytypowe i nietypowe zgodnie z ich przeznaczeniem,
- zna ćwiczenia wspierające kształtowanie nawyku prawidłowej postawy ciała,
- przestrzega zasady przyjmowania prawidłowej postawy ciała podczas ćwiczeń, zabawy i pracy,
- potrafi wykonać skok w dal z miejsca i sposobem naturalnym, skoki nad niskimi przeszkodami oraz skoki przez skakankę,
- wspina się na drabinki i inne niskie przeszkody,
- potrafi przejść po listwie odwróconej ławeczki gimnastycznej, wykonując dodatkowe ćwiczenie (np. przysiad, obrót, skłon),
- pokonuje naturalne tory przeszkód oraz tworzone według pomysłów nauczyciela,
- przestrzega zasad bezpiecznej zabawy w różnych warunkach: w szkole, w domu, na placu zabaw, na śniegu i lodzie,
- zna zasady bezpiecznego korzystania z przyborów i przyrządów gimnastycznych,
- wybiera bezpieczne miejsce do ćwiczeń oraz zabaw ruchowych na świeżym powietrzu.
- zna różne ustawienia do gier i zabaw ruchowych,
- zna reguły poznanych gier i zabaw ruchowych i przestrzega ich.

- zna i przestrzega podstawowych przepisów obowiązujących w minigrach sportowych, rozróżnia piłki przeznaczone do tych gier (minisiatkówki, minikoszykówki, minipiłki nożnej),
- potrafi wykonać podanie i chwyt piłki oburącz oraz jednorącz w marszu i biegu ze zmianą kierunku ruchu,
- potrafi wykonać improwizację ruchową przy muzyce,
- zna i przestrzega zasad kulturalnego zachowania się w czasie zabaw tanecznych,
- wie, jak zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki podczas rywalizacji indywidualnej i zespołowej,
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego,
- zna zasady bezpiecznych zabaw,
- zna zabawy, które można organizować w różnych porach roku,
- wie, jak bezpiecznie wypoczywać w lesie, w górach, nad wodą, na wsi,
- rozumie potrzeby aktywnego wypoczynku.